

RUWENBERG IN ST. MICHIELSGESTEL.

oktober (?) 1952 tot mei 1955 (13 tot 15 jaar)

Nadat ik de 6^e klas op de Ansfridusschool in Amersfoort had afgemaakt terwijl ik bij mijn oom Leon en tante Roos Verhoeven in de Celsiusstraat 50 woonde, ging ik thuis naar de Handesschool in Amersfoort. Ik heb daar een paar weken gezeten, toen mijn moeder besloot me maar weer naar kostschool te doen. Het werd de Ruwenberg, een school die bij mij veel vooral negatieve indrukken heeft achtergelaten.

Frater Benisius 'De Bels' moest mij altijd hebben. Bepaald geen pedagogelaar. 'Hij had sadistische trekjes', mailde een van mijn toenmalige medeleerlingen eens. Urenlang moest ik als straf op de blote knietjes voor het kathedr in de recreatiezaal zitten, maar ook buiten en dan een Frans

De Ruwenberg bestond uit een Lagere School en Handesschool, geleid door de fraters van Tilburg. Vroeger werd er alleen Frans gesproken. Toen ik er kwam was dat al verdwenen. Er waren drie afdelingen:

De Hollandse Plaats; voor een paar klassen van de Lagere School. Ik vermoed tot de 4e. Daar mocht nog wel Nederlands worden gesproken.

De Cour Moyenne; voor de 5e en 6e klas en de Cour Supérieure; waar ik op heb gezeten.

boekje uit mijn hoofd leren. Hij zit zich nu vast boven te schamen. Overigens zijn die negatieve ervaringen me in mijn latere loopbaan in het onderwijs goed van pas gekomen. Ik had goed geleerd hoe het niet moest. Met de hond van de Bels 'Max' kon ik het goed vinden. (Ik ben nog steeds een hondenvriend.)

IN de recreatiezaal verslond ik boeken en speelden we dagenlang Monopoly. We

schreven op als we tekort kwamen, want dan hoefden we het spel niet af te geven. Ik was een expert in Stratego. Ook fineerden we. Wie weet nog wat dat is? Met behulp van een tekening sneed je verschillende dunne plakjes fineer van verschillende houtsoorten uit. Die moesten precies naast elkaar passen. Vervolgens werd die 'houten' tekening op een stuk triplex geplakt en onder een pers gelegd. Dat bleef er minstens een dag onder zitten. Dan moest je alles glad

Recreatiezaal cour superieur

schuren en in de boenwas zetten. Ik had daar geen geduld voor. Grote stappen gauw thuis. We luisterden ademloos naar de Tour de France of het verslag van de Watersnoodramp op de radio. Mijn zusjes Lies en Lia zaten in die tijd in Oudenbosch op kostschool en werden door mijn moeder opgehaald.

RUWENBERG IN ST. MICHIELSGESTEL.

IN de gangen liep aan elke kant een rij. Je mocht niet praten. Op een keer overtrad ik die regel. Ik en de jongen tegen wie ik praatte werden bij ons oor gepakt en met de koppen tegen elkaar geslagen. Heel pedagogisch! 's Avonds zaten we na het studieuur in de recreatiezaal. Voorin zat de Bels op een kathedraal en las voor. Wij dampden er dan lustig op los. Je had een pijp (13 - 14 jaar!) of 'Vlag' sigaretten van een dubbeltje per pakje. Mijn eerste pakje heb ik overigens thuis uit de sigarettenkast gepakt. Een rechthoekige glazen vitrine die op de balie van de receptie in de Bosvijver stond. Ik werd er kotsmisselijk van. Sigaretten zaten veelal in platte doosjes. De voor en achterkant knipten we doormidden en speelden er 'pesten' mee. Om de beurt een helft neerleggen. Als je de aansluitende helft trof, mocht je hem houden. Eens was er een jongen die met zijn fineermes zat te spelen. Het viel en hij sloeg zijn benen tegen elkaar om het op te vangen en raakte daarbij een slagader. Het bloed spoot in het rond.

Hollandse cour

In de studiezaal liepen de ratten in het rond. (niet dagelijks, maar zo'n gebeurtenis vergeet je niet!) We lieten onze stapels boeken naar beneden vallen tot ze geplet waren. De fraters renden dan rond met hun pijnen in de hoogte. Op een keer liep ik buiten op de cour met een T-shirt met bij de hals een veter. Hubertus kwam op me af, deed zijn ogen dicht en strikte het dicht. Wat een vreemde gedachten hadden die fraters toch! Het was ook de tijd van de plusfour of drollenvanger. Een broek die onderaan de pijpen dicht zat.

Op woensdagmiddag was het sportdag. Ik had een broertje dood aan voetballen. Als er elftallen werden gekozen, was ik altijd een van de laatsten. Ik ging dus mee wandelen. Het was toen nog armoe troef in St. Michielsgestel en omstreken. Een klinkerweg in het midden en zand in plaats van stoepen. Vervelozende huisjes, heel romantisch voor op de foto. Er waren nog veel

Sportvelden

'onverklaarbaar bewoonde' woningen. Daar hing een bordje naast de deur met de tekst: 'Onbewoonbaar Verklaard'. Er woonden echter wel mensen in.

Elke dag gingen we naar de mis in de kapel. Op zondag eerst de vroegmis, daarna de Hoogmis en 's avonds het lof. Ik ben daardoor wat oververzadigd geraakt.

Op bijzondere feestdagen waren er processies door de tuin. De fraters werden ook op het eigen terrein begraven. Een van de fraters die ons bediende in de eetzaal werd ziek en overleed. Hij werd opgebaard in de kapel en vervolgens in processie naar het kerkhof gebracht. 'Stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren'

RUWENBERG IN ST. MICHIELSGESTEL.

De kapel

sprak de rector (priester die vast aan de school verbonden was.) Door die woorden werd ik me plotseling bewust, dat er ook een eind aan ons leven komt. Die schrik ben ik nooit vergeten. Tegenwoordig denk ik er gelukkig wat makkelijker over.

Zondag kon je snoep kopen, als je geld had tenminste. De nummers van de bankbiljetten schreef ik op. In het weekend werden kinderen van

welgestelde ouders opgehaald. Ik ging alleen in de vakanties naar huis. Een keer heeft Lex, mijn oudere broer me opgehaald, maar ik mocht niet mee. Wel ben ik een paar keer op de fiets bij mijn oma in 's-Hertogenbosch op bezoek geweest. Ze woonde boven Hotel Royal in de Visstraat. Een paar keer per jaar waren er retraites met donderpreken van een 'blote voeten' pater die diepe indruk op me maakten. Je las dan stichtelijke boeken. Ik herinner me het leven van Don Bosco. In de pauzes rolschaatste ik op de Cour Supérieur. (Tegenwoordig ben ik aan het skaten.) Achterop de cour, dus buiten waren de toiletten met krantenpapier als toiletpapier.

Balkenbrij en bloedworst leverden Een heuse rel op. Frater Hubertus (de prefect) kwam in de refter (eetzaal) vertellen dat bloedworst van de beste producten was gemaakt en dat we het op moesten eten. Ik sneed de stukken vet uit de bloedworst en stopte die in mijn zakdoek. Drilpudding, gelatine met een kleurtje en daarom een prima voedingsbodem voor bacteriën. We zijn daar eens massaal goed ziek van geworden. Bij de

De refter

broodmaaltijd moest je flink dooreten anders was het beleg op. In de vastentijd alleen boter op je brood.

v.l.n.r. Frans Coolen, Benno Vroom, ?,?, dat ben ik, Gloudemans, Evers, Thomassen.

We sliepen in chambrettes. (houten kamertjes op een zaal.) 's Morgens werden we wakker gemaakt met een bel. Waarna de dienstdoende frater 'Vive Jesu dans nos coeur'" (Leve Jezus in ons hart) zong en wij antwoordden dan met 'Atsjamèn'. Toen ik al lang en breed van kostschool was, las ik dat we 'à jamais' (Voor altijd) moesten zingen. Tegenover me sliep Benno Vroom. (V&D) Een frater had het moeilijk om zijn handen thuis te houden. Dat krijg je

RUWENBERG IN ST. MICHIELSGESTEL.

natuurlijk met alleen maar mannen bij elkaar en puberende jongetjes. In de filmzaal werden hele oude films als "De Zwarte hand" en documentaires over Amerikaanse benzinemaatschappijen gedraaid.

Ik ben jaren later samen met mijn vrouw nog eens op bezoek geweest. Er zaten andere opleidingen in het gebouw. Bij de ingang stond een bord dat naar de achterkant verwees. Dus liepen we achterom om op de 'cour superieur' uit te komen.

We hadden nog steeds niemand gezien en liepen de gang in, waar foto's met leerlingen hingen. Op een ervan ontwaarde ik mezelf. Er kwam een frater op (Ik dacht; niet meer in pij.) ons af die vroeg wat we kwamen doen. Ik vertelde hem dat ik hier op school had gezeten. 'Heb je dan niet geleerd om aan te bellen', was zijn antwoord. Toen braken bij mij de vliezen. Ik heb hem toen te verstaan gegeven wat ik hier beleefd had en al mijn gal gespuwd. We kregen vervolgens een rondleiding. De kapel was tot gymzaal omgebouwd. Dat vond ik vreselijk.

Filmzaal

Op het ijs met Frumentius en Max de hond

Voorbeelden voor het leven: Frater Henricus en Fr. Frumentius. Frater Frumentius (Frutje) is een keer met zijn fiets door het ijs gezakt bij het schaatsen. Frumentius gaf Duits. Ik bakte er niets van, terwijl ik toch hard leerde. Ik kreeg steeds mijn schrift vol met rode strepen terug. Op een keer ben ik in de studiezaal op hem afgestapt en heb hem dat verteld. Sindsdien kon ik geen kwaad meer doen. Ik kreeg bijles in boekhouden van klasseleraar "de augurk" (=Frater Albertini met dank aan Frans Habraken). Later slaagde ik met een tien op mijn Mulo diploma! Een keer in de week onder de douche, maar wel met een badbroekje aan! De eerste keer stapte ik in mijn blootje uit de douchecel. Doodzonde! Aan mijn kwelling kwam een eind toen ik van school werd gestuurd. Ik maakte een aan het einde van de vastentijd - de volgende dag zouden we naar huis gaan - een 'grappige' opmerking die niet in goede aarde viel. Ook zat ik in de kapel niet op mijn knieën en ging niet ter communie.

Frater Henricus

Dit mocht ik ook graag doen: GEK!

RUWENBERG IN ST. MICHIELSGESTEL.

Toen ik thuis de brief vond, hilde ik tranen met tuiten. Ondanks dat ben ik toch nog goed terechtgekomen.

St. Michielsgestel, 23-3-53 niet want die leeft nog niet
 „al die jaren.“ Wat moet je
 nou eigenlijk nog schrijven hi
 Ik hoop dat u een prettige ver-
 jaardag kunt hebben en als ik
 thuis ben en er is ergens ruimte
 zullen wij (ms boneel) met hies en
 hia en hudson u nog wel
 eens oppart verrassen. Ik maak
 het goed. U op uw verjaardag
 natuurlijk ook. Ik denk wel dat
 u het druk kunt hebben. Ik hoop
 het ook. Dan groeten de centen weer
 op de rug van. Ma. Nu nogmaals
 hartelijk hartelijk gefeliciteerd
 en de hartelijke groeten van
 uw rooije Olfers

hieve Vader
 Hartelijk gefeliciteerd met uw
 verjaardag. Jammer genoeg kan
 ik u geen cadeau aanbieden.
 Ik kan het wel maar ik doe
 het liever zelf. Met de vacantie
 krijgt u het. U moet mij maar
 niet kwalijk nemen dat dit pa-
 pier zo vlucht als ik dat gewe-
 sen had, had ik wel iets anders
 genomen. Op de eerste plaats na-
 tuurlijk bedankt wat u voor al
 die jaren al voor ons gedaan heeft.
 Ik zeg dat ook voor hies en hia
 en hlo voor hudson eigenlijk

Instituut L. THOMMIS L. HANDELSLAAS

HUIZE RUWENBERG

ST. MICHIELSGESTEL

Rapport van *Kees v.d. Brink*

Tussen voor geld, per en zelfstandig Zier goed Goed Kinder goed Oudekinder Stude * Verklaring der rijen 10 Oudekinder 9 Zier goed 8 Goed 7 Kinder zelfstandig 6 Oudekinder 5 Kinder zelfstandig 4 Oudekinder 3 Zier zelfstandig 2 Stude 1 Zier stude	Gedrag 2 Willenswaard 2 Over mg Christelijke lesing 3 Bijbelle Geschiedenis 6 * Verklaring der rijen 10 Oudekinder 4 9 Kinder zelfstandig 2 8 Kinder en Werkzaam 4 7 Oudekinderzelfstandig 1 6 Oudekinder 1 5 Bodekinder 1 * Kennis der natuur 2 Algebra 4 Aardrijkskunde 4 Geschiedenis 2 * Nederl. Taal 2 Frans Taal 4 Duitse Taal 2 Engels Taal 2 * Nederl. Correspondentie 1 Frans Correspondentie 1 Duitse Correspondentie 1 Engels Correspondentie 1 * Gymnastiek 4 Instrumentale Muziek 1 Machine schrijven 1
--	---

De Directeur: *M. de Lucht*
 De verslagte eindigt: 6 Jan

Instituut SCHOOLJAAR 1952-1953
L. THOMMIS L. HANDELSLAAS

HUIZE RUWENBERG

ST. MICHIELSGESTEL

Rapport van *Kees v.d. Brink*

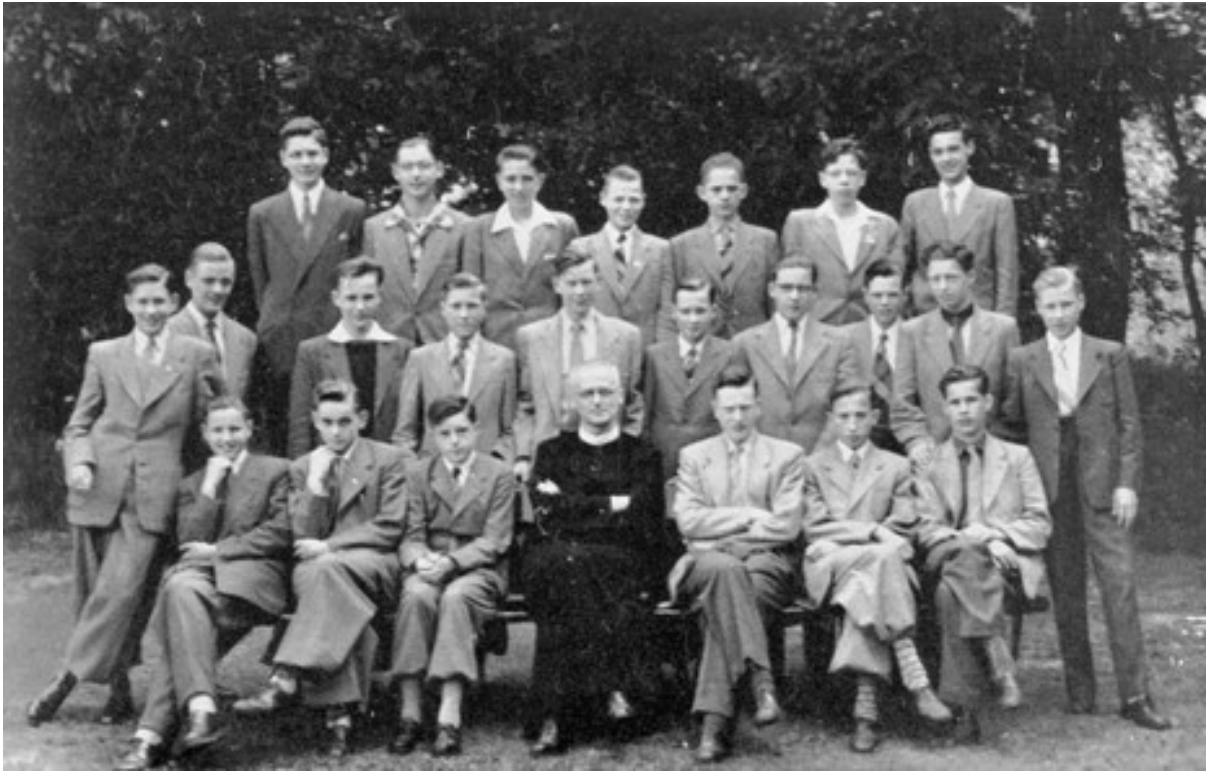
Tussen voor geld, per en zelfstandig Zier goed Goed Kinder goed Oudekinder Stude * Verklaring der rijen 10 Oudekinder 9 Zier goed 8 Goed 7 Kinder zelfstandig 6 Oudekinder 5 Kinder zelfstandig 4 Oudekinder 3 Zier zelfstandig 2 Stude 1 Zier stude	Gedrag 6 Willenswaard 6 Over 4 * Christelijke lesing 8 Bijbelle Geschiedenis 7 * Verklaring der rijen 10 Oudekinder 2 9 Kinder zelfstandig 2 8 Kinder en Werkzaam 2 7 Oudekinderzelfstandig 1 6 Oudekinder 1 5 Bodekinder 1 4 Oudekinder 1 3 Oudekinder 1 2 Stude 1 1 Zier stude 1 * Kennis der natuur 7 Algebra 6 Aardrijkskunde 6 Geschiedenis 1 * Nederl. Taal 7 Frans Taal 7 Duitse Taal 7 Engels Taal 6 * Nederl. Correspondentie 1 Frans Correspondentie 1 Duitse Correspondentie 1 Engels Correspondentie 1 * Gymnastiek 1 Instrumentale Muziek 1 Machine schrijven 1
--	--

De Directeur: *M. de Lucht*
 De verslagte eindigt: 6 Jan

Wel wat bijgeleerd, maar toch van school ge-
 stuurd.

RUWENBERG IN ST. MICHIELSGESTEL.

1953-1954 Frater Albertini 2de achterin rechts that's me!

Jan Ariëns	Deest
Frans Berkelmans	Berkel Enschoot
Kees v. d. Brink	Soest
Frans Colen	Gemert
Harry Donkers	Waalwijk
Rob. Eijnsman	Rotterdam
Willy Gerritsen	Doesburg
Henny Gloudemans	Orthen
Willy de Groot	Helmond
Henri Hermans	Schinnen
Henk Hol	Beneden-Leeuwen
Kees de Jong	Loon op Zand
Henk Klok	Eindhoven
Gerard Mali	Raalte
Emile de Nijs	Clinge
Hans Paping	Dedemsvaart
Jos Punte	Arnhem
Walter de Rooy	Eindhoven
Jan de Swart	Beverwijk
Hans Thomassen	Venray
Benno Vroom	Rotterdam
Jan Wegter	Borne
Ant. Winkel	Schalkwijk

1e HANDELSKLAS A